

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 16C/93/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112213155
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Doricová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1112213155.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred Sudkyňou JUDr. Zuzanou Doricovou v právnej veci navrhovateľa: B. D., M. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, XXX XX Q. v zastúpení Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., Prievozská 4/B, 821 09 Bratislava proti odporkyni: F. D., M. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, XXX XX Q. v zastúpení JUDr. Ivan Biacovský, advokát, Advokátska kancelária Zámocké schody 2/4, 811 01 Bratislava o zaplatenie 27.400,- eur takto

rozhodol:

Súd návrh zamietá.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni na účet právneho zástupcu odporkyne JUDr. Ivan Biacovský, advokát náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 3.657,27 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 30.04.2012 domáhal voči odporkyni uloženia povinnosti vydať mu dar - spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1-ina nehnuteľnosti, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX Správy katastra pre W. L. P. Q. v katastrálnom území Bratislava - P. L. ako byt číslo XX, číslo vchodu L. XX, na X. U., súpisné číslo stavby XXXXXX na pozemku registra K. B. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti XXX/XXXXXna spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku K. B. s parcelným číslom XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX L. o veľkosti podielu 1-ine z celku.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že darovacou zmluvou uzavretou dňa 21.12.2010 daroval odporkyni nehnuteľnosť - byt č. XX na X. U. domu na L. E.. Č.. XX v Q. v 1 polovici k celku a spoluvlastnícky podiel o veľkosti XXX/XXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku K. B. s parcelným číslom XXXX/X, nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXXX k.ú. Bratislava P. L.. Vklad vlastníckeho práva bol vykonaný právoplatnosťou rozhodnutia Správy katastra o povolení vkladu č. F.-XXXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX.

Účastníci konania boli v čase podania návrhu manželmi a žili v spoločnej domácnosti od roku 1990. navrhovateľ sa stal vlastníkom predmetného bytu na základe darovacej zmluvy zo dňa 02.06.2008, ktorou bol navrhovateľovi byt darovaný jeho synom L. D. a jeho manželkou B. D..

Odporkyňa predmet darovacej zmluvy teda predmetný byt a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku darovala následne svojmu synovi z prvého manželstva U. M. a to darovacou zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX pričom vklad vlastníckeho práva bol vykonaný právoplatnosťou rozhodnutia Správy katastra pod č. F. XXXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX.

Podľa názoru navrhovateľa odporkyňa nemohla spoluvlastnícke právo k spoločnému bytu previesť darovacou zmluvou na jej syna z dôvodu, že predmet darovacej zmluvy bol v čase darovania v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Odporkyňa konala s cieľom ohroziť právne postavenie navrhovateľa keď účelovo v krátkej dobe t.j. iba 10 mesiacov od nadobudnutia daru tento previedla na tretiu osobu. Konaním odporkyne bolo porušené právo navrhovateľa s predmetom spoluvlastníckeho podielu slobodne nakladať a predmet daru užívať. Právne postavenie navrhovateľa je neisté a má teda naliehavý právny záujem, aby mu odporkyňa predmet daru vrátila.

Odporkyňa svojim konaním naplnila skutkovú podstatu uvedenú v § 630 Občianskeho zákonníka pretože ohrozila právne postavenie navrhovateľa a jej nevďak prejavujúci sa v jej správaní možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. O vrátenie daru sa navrhovateľ pokúšal ústne avšak bezúspešne pričom odporkyňa sa odmietla zúčastniť aj predžalobného stretnutia v záujme predídeniu sporu.

Odporkyňa sa k návrhu navrhovateľa vyjadrila písomne a návrh žiadala zamietnuť.

Uviedla, že návrh je absurdný a účelový a nie je dôvod na vrátenie daru. Účastníci doposiaľ žili v harmonickom manželstve a nie sú v rozvodovom konaní.

V doplnenom vyjadrení k návrhu odporkyňa uviedla, že spoluvlastnícky podiel vo výške 1 k bytu a prislúchajúci podiel k spoločným častiam a spoločným zariadeniam bytového domu a k pozemku nadobudla darovaním a teda tento bol v jej výlučnom vlastníctve a nebol zahrnutý do bezpodielového vlastníctva manželov. Odporkyňa teda mala právo s ním ako s vecou v jej vlastníctve nakladať. Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa, že hrubo porušila dobré mravy odporkyňa uviedla, že navrhovateľ v návrhu neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla byť akýmkoľvek porušením dobrých mravov. Predpoklady v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka na vrátenie daru nie sú splnené. Ďalej uviedla, že navrhovateľ svoj spoluvlastnícky podiel k bytu následne daroval svoju synovi L. D. a to darovacou zmluvou zavkladovanou do katastra nehnuteľnosti pod č. F.-XXXXX/XX dňa XX.XX.XXXX. navrhovateľ následným darovaním poprel svoje tvrdenia o ohrození jeho právneho postavenia a bytovej otázky, nakoľko dobrovoľne svoj podiel k bytu po podaní návrhu previedol na tretiu osobu.

Navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 15.07.2013 podal návrh na pripustenie zmeny petitu návrhu keď sa voči odporkyne domáhal zaplata sumy vo výške 27.400,- eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľ zmenu petitu návrhu odôvodnil tým, že odporkyňa dar, ktorého vrátenia sa domáhal, previedla na tretiu osobu v dôsledku čoho sa môže domáhať zaplata hodnoty daru a to v zmysle zásad vydania bezdôvodného obohatenia. Všeobecná hodnota predmetu daru - celej nehnuteľnosti, bola určená znaleckým posudkom zo dňa 09.07.2013 vypracovaným znalkyňou I.. J.. J. S. a to v sume 54.800,- eur. Predmetom daru bol ideálny spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 predmetnej nehnuteľnosti a teda navrhovateľ sa domáhal zaplata sumy 27.400,- eur predstavujúcej 1 hodnoty určenej znaleckým posudkom.

Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 16C 93/2012-141 zo dňa 24. júla 2013 navrhovateľom požadovanú zmenu petitu podľa § 95 Občianskeho súdneho poriadku pripustil.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a odporkyne a výsluchom svedkov - B. D., L. D., L. F., U. M., prednesmi právneho zástupcu navrhovateľa a právneho zástupcu odporkyne, oboznámil sa s listinnými dokladmi - darovacia zmluva zo dňa 21.12.2010, rozhodnutie Správy katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu číslo vkladu F. XXXXX/XX zo dňa 27.01.2011, čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX k.ú. P. L. z 15.02.2012, kópia katastrálneho spisu sp. zn. XXXXX/XX - darovacia zmluva zo dňa 26.03.2012, kópia katastrálneho spisu sp. zn. XXXXX/XX - darovacia zmluva zo dňa 16.11.2011, kópia katastrálneho spisu sp. zn. XXXXX/XX - darovacia zmluva zo dňa 21.12.2010, kópia katastrálneho spisu sp. zn. XXXXX/XX - darovacia zmluva zo dňa 14.05.2008, čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX pre okres Bratislava I, k.ú. P. L., znalecký posudok číslo XXX/XXXX vypracovaný znalcom I.. J.. J. S., výpisy z účtu odporkyne, úradný záznam zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. XP/XXX/XXXX zo dňa 13.03.2014, za 01/2012 až 07/2012, lekárske potvrdenie MUDr. R. K. zo dňa 22.12.2012, výpis z účtu navrhovateľa vedený v Poštovej banke za obdobie od 01.01.2012 do 30.09.2012 a ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Darovacou zmluvou zo dňa 14.05.2008 daroval darca L. D. a jeho manželka B. D. navrhovateľovi ako obdarovanému byt č. XX na X. poschodí bytového domu v Bratislave na ulici L. Č. XX, súpisné číslo XXXX a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach domu, spoločných zariadeniach domu a príslušenstve vo veľkosti XXX/XXXXX, spoluvlastnícky podiel na pozemku parc. č. XXXX/X, na ktorom je dom postavený, nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre obec BA-m.č. P. L., okres Bratislava I.

Vklad darovacej zmluvy bol do katastra nehnuteľností povolený dňa 02.06.2008.

Navrhovateľ ako darca uzavrel s odporkyňou ako obdarovaným 21.12.2010 darovaciu zmluvu, predmetom, ktorej bolo darovanie spoluvlastníckeho podielu k bytu č. XX, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXXXX, postaveného na pozemku registra „K.“ parc. č. XXXX/X, na ulici L. XX v Bratislave, o veľkosti 1-ice k celku a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a príslušenstve domu viažuceho sa k bytu č. XX o veľkosti XXX/XXXXX-in k celku, spoluvlastnícky podiel k zastavanému pozemku registra „K.“ parc. č. XXXX/X-zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX L., na ktorom je bytový dom postavený o veľkosti XXX/XXXXX-in k celku.

Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech obdarovanej bol povolený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislave rozhodnutím číslo vkladu V XXXXX/XX dňa 27.01.2011.

Odporkyňa ako darca uzavrela s obdarovaným U. M. dňa 16.11.2011 darovaciu zmluvou predmetom, ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu k bytu č. XX, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXXXX, postaveného na pozemku registra „K.“ parc. č. XXXX/X, na ulici L. XX v Q., o veľkosti 1-ice k celku a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a príslušenstve domu viažuceho sa k bytu č. XX o veľkosti XXX/XXXXX-in k celku, spoluvlastnícky podiel k zastavanému pozemku registra „K.“ parc. č. XXXX/X-zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX L., na ktorom je bytový dom postavený o veľkosti XXX/XXXXX-in k celku.

Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech obdarovaného bol povolený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislave rozhodnutím číslo vkladu V XXXXX/XX dňa 16.12.2011.

Navrhovateľ ako darca uzavrel s obdarovaným L. D. dňa 26.03.2012 darovaciu zmluvou predmetom, ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu k bytu č. XX, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXXXX, postaveného na pozemku registra „K.“ parc. č. XXXX/X, na ulici L. XX v Q., o veľkosti 1-ice k celku a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a príslušenstve domu viažuceho sa k bytu č. XX o veľkosti XXX/XXXXX-in k celku, spoluvlastnícky podiel k zastavanému pozemku registra „K.“ parc. č. XXXX/X-zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX L., na ktorom je bytový dom postavený o veľkosti XXX/XXXXX-in k celku.

Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech obdarovaného bol povolený Správou katastra pre hlavné mesto SR Bratislave rozhodnutím číslo vkladu V XXXXX/XX dňa 17.08.2012.

Podľa výpisu z listu vlastníctva číslo XXXX okres Bratislava I., obec BA-m.č. P. L., katastrálne územie P. L. je vlastníkom bytu č. XX nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXXXX, vchod L.Ý. XX, L. D. v spoluvlastníckom podiele 1 - titulom nadobudnutia -darovacia zmluva V-XXXXX/XX zo dňa 17.08.2012 a U. M. v spoluvlastníckom podiele 1 - titulom nadobudnutia -darovacia zmluva V-XXXXX/XX zo dňa 16.12.2011

Znaleckým posudkom vypracovaným znalcom I.. J.. J. S., znalec z odboru Stavebníctvo, odvetvie Odhad hodnoty nehnuteľností číslo XXX/XXXX zo dňa 09.07.2013 bola stanovená všeobecná hodnota nehnuteľnosti - bytu č. XX na X. poschodí bytového domu s.č. XXXXXX vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach a pozemku spolu v sume 54.800,00 eur.

Manželstvo účastníkov konania bolo rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č.k. 1P XXX/XXXX-XX zo dňa 29.04.2013 rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.05.2013.

Súd z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu vedeného pod spisovou značkou XP/XXX/XXXX zistil, že návrh na rozvod manželstva podala odporkyňa dňa 12.11.2012 a manželstvo žiadala rozviesť z dôvodu, že vzťahy medzi manželmi sú natoľko vážne a trvalo rozvrátené, že obnovenie manželského spoluzitia je nereálne, manželstvo si už dávno neplní svoj účel a manželia žijú už len vo formálnom zväzku. Navrhovateľ s rozvodom manželstva súhlasil, nakoľko manželstvo sa stalo formálnym zväzkom a neplnilo si žiadnu funkciu.

Navrhovateľ sa domáhal vrátenia daru zaplatením hodnoty darovaného spoluvlastníckeho podielu k bytu č. XX na Mýtnej ul. č. XX v Bratislave v súlade s § 630 Občianskeho zákonníka z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov zo strany odporkyne voči navrhovateľovi a členom jeho rodiny. Porušovanie dobrých mravov spočívalo a stále spočíva v neposkytnutí pomoci navrhovateľovi, v psychickom nátlaku a v urážkach voči navrhovateľovi a členom jeho rodiny. Odporkyňa na viac predmet daru bez vedomosti navrhovateľa ako darcu a bez predchádzajúcej konzultácie s ním a napriek predchádzajúcej podmienky darovania a to, že odporkyňa s darom nebude disponovať, predmet daru ostane v jej výlučnom vlastníctve za účelom dožitia a následne bude prevedený do výlučného vlastníctva syna navrhovateľa, tento previedla na svojho syna z prvého manželstva a to U. M.. Odporkyňa potom ako predmet daru ďalej darovala tretej osobe sa začala správať k navrhovateľovi tak, že boli naplnené podmienky ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka na vrátenie daru.

Odporkyňa s tvrdením navrhovateľa ohľadne skutočností na základe, ktorých by došlo k naplneniu dôvodov na vrátenie daru sa nestotožnila, tvrdila, že po celý čas sa k navrhovateľovi správala spôsobom, ktorý v žiadnom prípade nespôsoboval vznik dôvodov na vrátenie daru. Ohľadne navrhovateľom tvrdenej dohody, že predmet daru ostane v jej vlastníctve na bezproblémové dožitie a následne bude prevedený do výlučného vlastníctva syna navrhovateľa, uviedla, že takáto dohoda nikdy uzatvorená nebola a nie je ani súčasťou darovacej zmluvy uzavretej medzi ňou a navrhovateľom. Na viac takáto dohoda by bola proti princípom darovania. Realizovanie základného ústavného práva disponovať so svojim vlastníctvom teda následné darovanie predmetnej nehnuteľnosti v súlade s právnymi predpismi, nemôže znamenať vznik dôvodov na vrátenie daru.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že sa domáha vrátenia daru od odporkyne z dôvodu, že odporkyňa sa správa k nemu tak, že hrubo porušuje dobré mravy.

Odporkyňa potom ako jej daroval polovicu nehnuteľnosti - bytu, tento bez jeho vedomia previedla na svojho syna z prvého manželstva pričom o tejto skutočnosti sa dozvedel náhodou. Po darovaní polovice bytu odporkyňa sa ich vzťahy zmenili, odporkyňa rozdelila veci v domácnosti a navrhovateľovi uviedla, ktoré môže a ktoré nemôže používať. Prestala sa o neho starať, používala jeho platobnú kartu, z ktorej vybrala i finančné prostriedky a to 900,- eur, celé náklady na byt musel znášať sám z dôchodku a to až do septembra 2012. Po podaní návrhu na vrátenie daru odporkyňa na Vianoce v roku 2012 neposkytla navrhovateľovi potrebnú pomoc keď navrhovateľ v decembri roku 2012 mal problémy s chrbticou a odporkyňa i napriek tomu, že bol imobilný sa o neho nestarala. Navrhovateľovi zakázala v byte návštevy a pred inou osobou - počítačovým technikom mu sprostrednávala a počítačového technika vyhodila z bytu. Odporkyňa navrhovateľa psychicky týra a to tak, že ráno keď ide do práce robí hluk.

Odporkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že o navrhovateľa sa riadne starala, varila mu, prala, upratovala v byte a to i potom ako jej daroval polovicu bytu. Je pravda, že svoj spoluvlastnícky podiel k bytu prepísala na svojho syna z prvého manželstva ale urobila tak z dôvodu, že zo strany syna navrhovateľa bol na ňu vyvíjaný tlak, aby svoj podiel darovala jemu a ona sa obávala, že po jej smrti jej sny nič nedostane.

K tvrdeniam navrhovateľa ohľadne používania platobnej karty uviedla, že táto bola spoločná, nakoľko na ten účet chodili i jej peniaze - výplaty z brigád. Z peňažných prostriedkov na karte nakupovala veci do domácnosti. Potom ako zistila, že navrhovateľ z účtu vyberá i jej peniaze, založila si v mesiaci august 2012 vlastný účet a začala posielat' navrhovateľovi 57,00 eur mesačne titulom polovice nákladov na

byt. K navrhovateľom tvrdenému psychickému nátlaku uviedla, že toto tvrdenie sa nezakladá na pravde, práve naopak z dôvodu, že navrhovateľ ruší ju tak v byte sa zdržuje minimálne.

Svedkyňa B. D., bývalá manželka syna navrhovateľa L. D. vo svojej výpovedi uviedla, že od rozvodu so synom navrhovateľa teda od roku 2009 sa s navrhovateľom a ani odporkyňou nestretáva. Ich vzájomné vzťahy boli nadštandardné. Uviedla, že vzťahy medzi navrhovateľom a odporkyňou boli dobré, nevedela o tom, že by mali nejaký problém a to ani od roku 2008. Vyjadriť k ich vzťahom sa však vedela vyjadriť len do polovice roku 2009.

Svedok L. D., syn navrhovateľa vo výpovedi uviedol, že s odporkyňou sa nestretáva od začiatku roka 2012 a od toho času spolu ani nekomunikujú. Byt na L. ul. potom ako ho zdedil po svojej matke, kúpil s bývalou manželkou a následne potom ako do bytu prišiel bývať navrhovateľ s odporkyňou asi po 4,5 roka byt na nátlak odporkyne daroval navrhovateľovi s tým, že v byte budú bývať až do smrti. Navrhovateľ potom ako svedok s tým súhlasil daroval polovicu bytu odporkyňi, lebo odporkyňa sa bála, že v prípade smrti navrhovateľa nebude mať kde bývať. Keď sa navrhovateľ dozvedel, že odporkyňa svoju polovicu bytu darovala svojmu synovi tak povedal navrhovateľovi aby od odporkyne žiadal vrátenie daru.

Svedkyňa L. F., sesternica odporkyne vo svojej výpovedi uviedla, že navrhovateľ a odporkyňa mali veľmi dobré vzťahy a ku konfliktu medzi došlo kvôli bytu. Navrhovateľ potom ako sa dozvedel, že odporkyňa darovala svoju polovicu bytu synovi začal byť zvláštny, odmeraný a vyvíjal na odporkyňu psychický nátlak. V čase svedkyňa i prestala účastníkov navštevovať v byte.

Svedok U. M., syn odporkyne z prvého manželstva vo výpovedi uviedol, že odporkyňa sa celý život starala o navrhovateľa, varila mu, prala a upratovala. Keď sa navrhovateľ dozvedel o tom, že odporkyňa mu darovala polovicu bytu tak jeho správanie sa zmenilo, začal robiť odporkyňi napriek.

Podľa § 630 Občianskeho zákonníka darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka s predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

Súd vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomných súvislostiach podľa § 132 Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje osobitný spôsob zániku právneho vzťahu, ktorý môže darca vyvolať tým, že jednostranným úkonom vyzve obdarovaného na vrátenie daru. Darca tak môže urobiť vtedy, keď sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy.

Na uplatnenie práva na vrátenie daru musia byť splnené podmienky a to, že obdarovaný sa správa voči darcovi alebo členom jeho rodiny tak, že hrubo porušuje svojim správaním dobré mravy a darca požiadala o vrátenie daru.

Výzva na vrátenie daru je jednostranný právny úkon, ktorého obsahom je vôľa darcu smerujúca k tomu, aby obdarovaný darovanú vec vrátil.

Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu je také správanie sa obdarovaného, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide buď o porušenie značnej intenzity alebo porušovanie sústavné, alebo aj neposkytnutie potrebnej pomoci.

Negatívne správanie obdarovaného sa musí prejavovať objektívne, nakoľko nepostačuje iba subjektívny pocit darcu.

Dobré mravy nie sú zákonom definované, ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania.

Za konanie proti dobrým mravom treba považovať také konanie, ktoré síce priamo neodporuje zákonu, ani ho neobchádza, ale ktoré poškodzuje záujmy tretích osôb a medzi slušnými občanmi sa považuje za neprípustné.

Definícia dobrých mravov nie je nikde normatívne upravená. Za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných.

Pri posudzovaní či určité správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov treba vychádzať z princípu vzájomnosti a teda vziať do úvahy a hodnotiť aj správanie darcu v tom zmysle, či sa nespráva k obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny.

Navrhovateľ dôvody na vrátenie daru odporkyňou uviedol len vo všeobecnej rovine a tvrdil, že odporkyňa hrubo porušuje dobré mravy čo spočívalo a stále spočíva v neposkytnutí pomoci navrhovateľovi, v psychickom nátlaku a v urážkach voči navrhovateľovi a členom jeho rodiny, porušenie dobrých mravov navrhovateľ videl i v tom, že odporkyňa predmet daru bez vedomosti navrhovateľa ako darcu a bez predchádzajúcej konzultácie s ním a napriek predchádzajúcej podmienky darovania a to, že odporkyňa s darom nebude disponovať a predmet daru ostane v jej výlučnom vlastníctve za účelom dožitia a následne bude prevedený do výlučného vlastníctva syna navrhovateľa, tento previedla na svojho syna z prvého manželstva a to U. M..

Súd v konaní posudzoval či sa konanie odporkyne prieči dobrým mravom a či išlo v tomto prípade o porušenie dosahujúce značnú intenzitu alebo išlo o porušovanie sústavné, ktoré svojím trvaním, priebehom a pôsobením nadobudlo povahu hrubého porušenia.

Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 124 Občianskeho zákonníka všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Súd navrhovateľom vytýkané konanie odporkyne, ktorá mala zmeniť svoje správanie voči navrhovateľovi potom ako sama previedla darovanú polovicu nehnuteľnosti na svojho syna z prvého manželstva, keď sa prestala o navrhovateľa starať, neposkytla mu pomoc keď ju potreboval, vyvíjala na neho psychický nátlak, vhodne sa k nemu nesprávala - nadávala mu, použila na svoje potreby jeho finančné prostriedky a správala sa nevhodne i k členom rodiny navrhovateľa a následným darovaním nehnuteľnosti synovi porušila predchádzajúcu dohodu, nepovažoval za hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré by mali za následok vznik nároku navrhovateľa domáhať sa vrátenia daru.

Súd mal v konaní preukázané, že navrhovateľ daroval odporkyni darovacou zmluvou zo dňa 21.12.2010 spoluvlastnícky podiel k bytu č. XX, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu na L. ul. XX v Q. o veľkosti 1-ice k celku s príslušným spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach, spoločných zariadeniach a príslušenstve domu viažuceho sa k bytu a spoluvlastníckym podielom k zastavanému pozemku pričom pričom vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech odporkyni bol povolený dňa 27.01.2011.

Odporkyňa následne darovacou zmluvou zo dňa 16.11.2011 predmet daru darovala svojmu synovi U. M.. Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech obdarovaného bol povolený dňa 16.12.2011.

Odporca sa návrhom doručeným súdu dňa 30.04.2012 domáhal voči odporkyni vrátenia daru s odôvodnením, že právo na vrátenie daru mu vzniklo v dôsledku nevďaku zo strany odporkyne ako obdarovanej, ktorý sa prejavil v jej správaní a preto súd v konaní posudzoval či sa konanie odporkyne prieči dobrým mravom a či išlo o porušenie dosahujúce značnú intenzitu alebo išlo o porušovanie sústavné, ktoré svojím trvaním, priebehom a pôsobením nadobudlo povahu hrubého porušenia.

Z dôvodu, že odporkyňa v čase pred doručením výzvy navrhovateľa na vrátenie daru tento darovala ďalej, navrhovateľ sa voči odporkyni domáhal peňažnej náhrady podľa zásad o bezdôvodnom obohatení a žiadal, aby bola odporkyni uložená povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 27.400,- eur titulom hodnoty 1 darovanej nehnuteľnosti.

Jedným z dôvodov, pre ktoré sa navrhovateľ domáhal vrátenia daru bolo, odporkyňa dar od navrhovateľa následne darovala svojmu synovi.

Následné darovanie daru inej osobe nemožno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, ktoré by odôvodňovalo nárok navrhovateľa na vrátenie daru. Odporkyňa ako vlastníčka časti nehnuteľnosti mala právo s touto nakladať a teda konanie, ktorým svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti previedla na svojho syna nemožno považovať za konanie, ktorým by hrubo porušila dobré mravy, teda nemožno ho považovať za správanie, ktoré by bolo možné bez ďalšieho kvalifikovať ako správanie, pre ktoré by mal navrhovateľ nárok domáhať sa od nej vrátenia daru. Podľa ustálenej rozhodovacej činnosti súdov nemožno za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným považovať predaj darovanej veci cudzej osobe a teda ani následné darovanie.

Na tvrdenie navrhovateľa, že odporkyňa následným darovaním porušila vzájomnú dohodu uzavretú v rodine podľa, ktorej darovaná časť nehnuteľnosti bude následne opäť prevedená do vlastníctva pôvodného vlastníka a to syna navrhovateľa nakoľko časť nehnuteľnosť bola darovaná len za účelom dožitia účastníkov, súd neprihliadol z dôvodu, že existencia akejkoľvek dohody ostala v štádiu tvrdení, keď nebola nejakým spôsobom preukázaná.

Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa, že dôvody na vrátenie daru spočívajú v správaní odporkyne voči nemu a členom jeho rodiny súd tiež nepovažoval za relevantné.

Sám navrhovateľ uviedol, že správanie odporkyne sa zmenilo potom ako sa on dozvedel o následnom darovaní nehnuteľnosti odporkynou synovi, takže sám zároveň vyvrátil svoje tvrdenia, že k zmene správania odporkyne voči nemu došlo následne po jeho darovaní nehnuteľností odporkyne. Navrhovateľ nepreukázal závadné správanie odporkyne voči nemu a členom jeho rodiny. Skutočnosť, že odporkyňa sa prestala starať o domácnosť, o navrhovateľa, prestala variť a prať nastala i podľa tvrdení navrhovateľa až po podaní návrhu v tejto veci, teda potom ako sa navrhovateľ voči nej domáhal vrátenia daru. Je zrejmé, že podaním návrhu na súd voči manželovi sa vzťahy, i ktoré nie sú zlé, s najväčšou

pravdepodobnosťou zhoršia. K tomuto došlo i v prejednávanej veci. Ako súd uviedol už vyššie pri posudzovaní správania sa je potrebné posudzovať aj vzájomné správanie sa t.j. nie len správanie obdarovaného k darcovi ale i správanie darcu k obdarovanému.

Skutočnosť, že došlo k vzájomnému narušeniu vzťahov účastníkov je zrejmá i z toho, že manželstvo účastníkov skončilo rozvodom pričom však k rozvodu nedošlo zavineným konaním odporkyne ale z dôvodu, že došlo k vzájomnému citovému odcudzeniu manželov a manželstvo sa stalo formálnym zväzkom. Sám navrhovateľ vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva, ktorý podala odporkyňa, uviedol, že problémy v manželstve nemali žiadne a to až do doby kedy ho odporkyňa podrazila spôsobom, ktorý ho citovo zranil.

Ku skutočnosti, že odporkyňa neposkytla navrhovateľovi pomoc keď mal v decembri v roku 2012 problémy s chrbticou, súd uvádza, že jednak túto skutočnosť navrhovateľ nijakým spôsobom nepreukázal, listinné doklady, ktoré na preukázanie navrhovateľ predložil potvrdzujú len skutočnosť, že mal zdravotné problémy a nepotvrdzujú jeho tvrdenia o neposkytnutí pomoci zo strany odporkyne. Zároveň súd poukazuje i na to, že k neposkytnutiu pomoci malo dôjsť až v čase keď si navrhovateľ už dávno pred tým uplatnil nárok na vrátenie daru od odporkyne a v čase keď už bol podaný návrh na rozvod ich manželstva. Návrh na vrátenie daru bol navrhovateľom podaný dňa 30.04.2012 a návrh na rozvod manželstva bol podaný dňa 12.11.2012.

Súd teda následné správanie odporkyne k navrhovateľovi spočívajúce v absencii starostlivosti o neho po podaní návrhu na vrátenie daru nepovažoval za hrubé porušenie dobrých mravov zo strany odporkyne, keď mal v konaní za preukázané, že vzájomný vzťah účastníkov konania sa zhoršil práve po podaní návrhu zo strany navrhovateľa na vrátenie daru. Vo všeobecnosti právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného nakoľko z citovaného zákonného ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že musí ísť o správanie hrubo porušujúce dobré mravy.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Súd ohľadne tvrdenia navrhovateľa, že odporkyňa nemohla následne darovať predmet darovania svojmu synovi z dôvodu, že tento dar bol v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov súd považoval za tvrdenie bez právneho základu z dôvodu, že v zmysle citovaného ustanovenia § 143 Občianskeho zákonníka veci získané darovaním do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatria.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené, keď v konaní nebolo preukázané naplnenie zákonných predpokladov na vrátenie daru zo strany odporkyne zmysle v § 630 Občianskeho zákonníka, nakoľko nebolo preukázané, že odporkyňa sa ako obdarovaná správa k navrhovateľovi ako darcovi a k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy, nedošlo teda ani k bezdôvodnému obohateniu na strane odporkyne a preto súd návrh navrhovateľa zamietol.

V priebehu konania navrhovateľ navrhol vykonať dokazovanie výsluchom svedka L. S., zamestnanca reštauračného zariadenia, v ktorom sa navrhovateľ stravoval a svedka F. C., počítačového technika, ktorý mal preukázať, že odporkyňa navrhovateľovi nadávala v jeho prítomnosti a dokonca ho vyhodila z bytu.

Súd od vykonania tohto dokazovania upustil z dôvodu, že vykonanie tohto dokazovania považoval za nadbytočné, keď skutočnosť, že navrhovateľ sa stravoval v reštauračnom zariadení nebola sporná a vzhľadom k tomu, že sám navrhovateľ potvrdil, že účastníci si nadávali navzájom a navzájom.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, teda podľa úspešnosti v konaní a úspešnej odporkyni priznal náhradu právneho zastúpenia vo výške 3.657,27 eur.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z

- 8 úkonov právnej služby á 436,54 eur účtované zo substrátu 27.400,00 eur podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písmeno a, b, d Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb

- prevzatie veci a príprava právneho zastúpenia zo dňa 12.06.2013

- účasť na pojednávaní dňa 20.01.2014 v rozsahu viac ako dve hodiny (od 10.00 do 12.10)

- ďalšia porada s klientom dňa 14.03.2014

- účasť na pojednávaní dňa 17.03.2014 v rozsahu viac ako dve hodiny (od 12.00 do 14.30)

- ďalšia porada s klientom dňa 04.06.2014

- účasť na pojednávaní dňa 05.06.2014

- 1 úkon právnej služby á 109,13 eur účtovaný podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 4 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb - spolu 109,13 eur

- účasť na pojednávaní dňa 13.06.2013, ktoré bolo odročené bez prejednania veci

- paušálna suma náhrad a výdavkov

v roku 2013 - 2 x á 7,81 eur

v roku 2014 - 5 x á 8,04 eur

Súd pri vyčíslení trov právneho zastúpenia odporkyne vychádzal z ich písomného vyčíslenia právnym zástupcom odporkyne, ktorý vyčíslil trovy právneho zastúpenia spolu v sume 3.657,28 eur.

Súd podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporkyni prisúdenú náhradu trov právneho zastúpenia k rukám právneho zástupcu odporkyne JUDr. Ivan Biacovský, advokát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona